

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

De gældende regler i næringsloven om omførsel har været uændret i mange år og har ikke fulgt den samfundsudvikling, der har fundet sted. Handelsmønstrene har ændret sig, og den hidtidige butiksstruktur med mange nærbutikker både på land og i by er blevet afløst af en udvikling i retning af flere butikscentre samt færre mindre butikker – særligt i landdistrikterne. Den samfundsmæssige udvikling har forstærket behovet for nye forretningskoncepter, som i endnu højere grad tilgodeser forbrugernes forskelligartede behov.

Formålet med dette lovforslag er at skabe mulighed for udvikling af nye forretningskoncepter, der vil gøre det muligt for mindre handlende at køre rundt til forbrugerne og tilbyde almindelige dagligvarer bl.a. i de land- og yderdistrikter, hvor butiksgrundlaget er tyndt. Midlet hertil er en udvidelse af adgangen til at omføre varer, dvs. f.eks. at tilbyde kunder varer fra en varevogn.

Mens tidligere tiders mælkeemand og brødbil er forsvundet, så synes udviklingen at pege i retning af, at forbrugerne i stigende grad sætter pris på at få varerne bragt til bopælen.

2. Gældende ret

I henhold til næringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 185 af 25. marts 1988 med senere ændringer, må varer med enkelte undtagelser kun afsættes fra fast forretningssted, dvs. typisk en butik. Kun et begrænset udbud af varer må omføres, eksempelvis må personer ved omførsel sælge uforarbejdede naturalprodukter (f.eks. grønsager og fisk) samt brød, mælk, fløde, is, ost, smør og margarine.

Ved omførsel forstås, at varerne ikke sælges fra et fast forretningssted, men derimod fra et midlertidigt udsalgssted. Det kan være en omkringkørende varevogn, som det kendes fra forretningskonceptet Hjemls, men det kan også være salg fra en bod eller et lejet lokale for en kortere periode. For at der er tale om omførsel, skal der fra vognen eller boden/lokalet ske

et salg på stedet eller i det mindste optages en bestilling. Levering af varer, som kunden har bestilt i forvejen, er ikke omførsel, men er alene en tjenesteydelse, der ikke reguleres af næringsloven. Udbringning af varer er således allerede tilladt efter den gældende lovgivning.

Det gældende forbud mod salg af varer ved omførsel - på nær de få tilladte varegrupper - gælder alene ved detailsalg. Erhvervsdrivende kan således altid sælge varer ved omførsel til andre erhvervsdrivende.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Baggrund

Lovforslaget liberaliserer hvilke varer, der kan sælges uden for fast forretningssted, og forslaget har til formål at skabe mulighed for udviklingen af nye forretningskoncepter.

Reglerne om, at varer som udgangspunkt kun må afsættes fra fast forretningssted, er oprindeligt indført for at beskytte forbrugerne. Man antog, at forbrugerne ville have vanskeligere ved at reklamere over varer, der er købt fra en omkringkørende forretning, der holder et sted den ene dag og et andet sted den næste dag.

De forbrugermæssige hensyn varetages imidlertid i dag i overvejende grad af anden lovgivning, herunder købeloven og lov om visse forbrugeraftaler (dørsalgsloven). Det er endvidere et krav i næringsloven, at sælgerens navn og adresse ved omførsel skal være angivet på et sted, der er iøjnefaldende for kunderne. Kunderne vil således vide, hvor de kan henvende sig med en evt. reklamation. Salg fra rullende butikker er således underlagt samme regelsæt, som gælder for andet salg, der sker uden for fast forretningssted.

I første omgang sker der alene en liberalisering på dagligvareområdet, dvs. vedrørende varer som »forbruges mens de bruges«. Det vurderes, at forbrugernes behov i høj grad vil være dækket af netop dagligvarer. På baggrund af de indvundne erfaringer hermed må der så senere tages stilling til, om der også kan ske en liberalisering på udvalgsvareområdet. Der er derfor indsat en revisionsklausul, hvorefter loven skal tages